

روزنامه صبح غرب کشور

صاحب امتیاز: مسعود جوادندل | مدیرمسئول: سید حسن قشمی | سردبیر: زهره پورویابی | چاپ: پیام رسانه | نشانی تحریریه: همدان، خیابان پاستور، کوچه شهید عزیزبان، پلاک ۵۹

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۳۰ - ۰۸۱ | امور مشترکین: ۰۹۱۸۳۱۶۸۵۷۴ | صاحب امتیاز روزنامه: ۰۹۱۸۸۱۳۱۵۴۱ | آگهی ها: ۰۸۱ - ۲۸۲۵۴۰۴۰

پیامک: ۳۰۰۰۱۸۱۸۲۰ | ارتباط یا تحریریه: ۰۳۱۳۲۸۲۲۹۳۹ | دورنما: ۰۸۱ - ۲۸۲۸۱۸۴۹ | گستره توزیع: استان‌های ایلام - کرمانشاه - کردستان - مرکزی - همدان |

امام علی علیه‌السلام فرمودند: دانش، میراثی است گرانبهای و آداب، زیورهایی نو به نو و اندیشه، آینه‌ای صافی است.

sepehrgharb_live | Email: sepehrgharb.news@gmail.com | www.sepehrgharb.ir

حرکت عظیم پیامبر، تربیت انسان‌های موحد از جامعه گرفتار شرک و تعصب بود

درس بزرگ وحدت برای جامعه ما وحدت بدون نفسانیت است

سپهرغرب، گروه اندیشه - سمیرا گمار: حجت‌الاسلام والمسلمین ارزنده گفت: حرکت عظیم پیامبر رحمت، تربیت عبد واقعی و موحد حقیقی از جامعه مشرک و متعصب آن روز بود. مبعث پیامبر گرامی اسلام، حضرت محمد مصطفی (ص)، یکی از مهم‌ترین رخداد‌های تاریخ بشریت است که نه‌تنها مسیر زندگی مسلمانان، بلکه مسیر فکری و فرهنگی جهان را تغییر داد. در ۲۷ رجب، خداوند پیام خود را از طریق وحی به حضرت رسول (ص) ابلاغ کرد تا انسان‌ها را از تاریکی جهل به روشنایی علم و ایمان هدایت کند. این روز، نقطه آغاز رسالتی بزرگ برای برقراری عدالت، انسانیت و معنویت است.

پیامبر اکرم (ص) در زمانی مبعوث شد که جامعه عربستان گرفتار جاهلیت، تبعیض طبقاتی، ظلم و خرافات بود. و این بیعت انسان‌ساز و تاریخ‌ساز پاسخی الهی به نیاز بشریت به نجات از این وضعیت بود. آموزه‌های اسلام که بر پایه توحید، اخلاق‌مداری، عدالت اجتماعی و کرامت انسانی استوار بود، مردم را به وحدت دعوت کرد و دریچه جدیدی از نور و توحید را به آنان نشان داد. رسول مهربانی‌ها و مصطفای خوبی‌ها در دوران رسالت خود توانست با اخلاق نیکو، شجاعت و تدبیر، جامعه‌ای پراکنده و بی‌هدف را به امنی واحد و قدرتمند تبدیل کند که به فرموده خداوند متعال اگر درشتخو بود مردم از اطرافش پراکنده می‌شدند.

مبعث تنها آغاز یک دین نبود، بلکه حرکتی بود که به تدریج تمدنی بزرگ را بنیان نهاد. چراکه اسلام نه‌تنها به عبادت و معنویت اهمیت داد، بلکه قوانین و احکامی ارائه کرد که روابط اجتماعی، اقتصادی و سیاسی را نیز سامان بخشد.

با ذکر این مقدمه آنچه در این گزارش می‌خوانید گفتگوی خبرنگار سپهرغرب با حجت‌الاسلام والمسلمین محمدعلی ارزنده امام جمعه ملایر و از اساتید برجسته علوم دینی و اخلاق در همدان در خصوص مبعث پیامبر نورانی اسلام است. او در این گفتگو ضمن تشریح جامعه قبل از بعثت به نور توحیدی تربیت رسول، وحدت مسلمانان و نیاز جامعه امروز به اسلام حقیقی و پیام اصلی آن یعنی اتحاد اشاره می‌کند. مشروح گفتگو با وی را در ادامه بخوانید:

پیامبر صلوات‌الله علیه وآله خطکش نگذاشت تا افراد را جدا کند و با تفکیک قبیله و اندیشه اسلام را عرضه کند، بلکه همه را دعوت کرد و بعد از آن هم نفرمود ای کسانی که مسلمان شده‌اید متحد باشید بلکه به گواه قرآن همه ادیان و جذاب را به یکپارچگی فراخواند

■ قبل از پیامبر جامعه در جهل گرفتار بود حجت‌الاسلام والمسلمین محمدعلی ارزنده در ابتدای سخنان خود با اشاره به شرایط فرهنگی و اجتماعی قبل از بعثت نورانی نبی‌اکرم (ص) بیان کرد: آن دوره به معنای واقعی کلمه دوران جاهلیت بود و آن‌چه که در منابع تاریخی چه تاریخ اسلام و چه غیر آن از وضعیت زندگی مردم شبه‌جزیره عربستان آمده است، نشان می‌دهد مردم از اخلاق فاصله بسیار زیادی داشتند.

■ تعصب و ناآگاهی شبه‌جزیره را فراگرفته بود وی در ادامه خاطرنشان کرد: چیزی که مشهور است نشان می‌دهد این جامعه بدون تقید بوده و جهل تا جایی در بدنه نفوذ داشته که به عنوان مثال در ازای کشته شدن یک بچه شتر، ۶ سال جنگ و خون‌ریزی راه می‌انداختند و تعداد زیادی کشته می‌دادند یعنی یک آدم عاقل بین آن جماعت نبود که بگوید در ازای این کار یک شتر بالغ نه ۱۰ شتر بالغ بکشدید تا صلح برقرار شود.

■ پیامبر از جامعه بدوی موحدانی بی‌بديل ساخت امام جمعه ملایر با تأکید بر اینکه پیامبر از چنین مردمی که در جهل و تعصب غرق بودند، انسان‌های موحدی ساخت که بعضاً تاریخ‌ساز شدند، توضیح داد: برخی از یاران پیامبر اکرم صلی‌الله علیه وآله به جایی رسیدند که با تبعیت از رسول مهربانی‌ها پرده‌های عوالم غیب از مقابل چشمانشان کنار رفت و عالم را مشاهده کردند. یعنی از محرم‌های رسول الله (ص) شده و در ردیف منا اهل‌البیت قرار گرفتند. **■ تربیت عبد واقعی و توحید** حجت‌الاسلام والمسلمین ارزنده سپس تأکید کرد: حرکت عظیم پیامبر رحمت، تربیت عبد واقعی و موحد حقیقی از جامعه مشرک و متعصب آن روز بود.

■ اگر جهان به بیراهه نمی‌رفت...

وی در ادامه اظهار کرد: اگر راه رسول‌الله (ص) در جانشینی بر حق امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام استمرار و ادامه می‌یافت و آنچه حضرت مقرر کرده بود به بیراهه نمی‌رفت الان سراسر کره خاکی با اسلام حقیقی که برخاسته از فطرت بشری است، ممزوج و مخلوط بود. این کارشناس مسائل دینی و مذهبی اضافه

کرد: اسلام حقیقی به فطرت انسان‌ها نزدیک بوده و برای همین دل‌ها را جذب می‌کند، الان اگر در کشورهای اروپایی مردم به اسلام گرایش پیدا می‌کنند، آن هم نه اسلام کامل، اسلامی که به گوششان می‌رسد بعضاً ناقص است ببینید اگر اسلام حقیقی و ناب را عرضه می‌کردیم چه غوغایی برپا می‌شد.

■ اسلام حقیقی منطبق بر فطرت انسانی است وی با این بیان که ما حتی در کشور خود نیز اسلام ناب را آن‌طور که شایسته است عرضه نکرده‌ایم، گفت: اگر ما واقعا اسلام ناب را در جهان گسترش می‌دادیم آن وقت دیگر نیاز به هیچ جنگ، درگیری و خون‌ریزی نبود. تمام اتفاقات دنیای امروز حاصل فاصله گرفتن از فطرت و اسلام حقیقی است.

■ برخورد رسول با دشمنان

امام جمعه ملایر سپس در پاسخ به این سؤال که شیوه رسول اکرم (ص) در برخورد با دشمنان چگونه بود، تصریح کرد: در این بخش شیوه حضرت به اقتضای شرایط افراد متفاوت بود؛ معمولاً در اغلب اوقات، روش اصلی پیامبر گرامی ما تربیت و هدایت مخالفان و دشمنان بود که با یادگیری آموزه‌های دینی و رفتار حسنه آن وجود مقدس، خود آن توبه کنند و برگردند، اما در برخورد با عده‌ای که بخشش سبب جری شدن آنان می‌شد و یا تربیت‌ناپذیر بودند، طبق احکام و موازین اسلامی با آن‌ها برخورد می‌کردند.

وحدت، درس بزرگ مبعث است حجت‌الاسلام والمسلمین ارزنده سپس به نقش مبعث در وحدت جوامع اسلامی اشاره کرد و توضیح داد: بعثت رسول الله (ص) مختص یک قشر، قبیله، حزب و طبقه خاص نبود بلکه وقتی حضرت به رسالت و ابلاغ پیام الهی و هدایت

انسان‌ها برگزیده شد همه افراد، طوایف، قبایل، ادیان، مذاهب و هر کسی که صدای توحید را شنید و به حقیقت روی آورد را در برگرفت.

■ ای اهل کتاب، شما هم بیایید...

وی ادامه داد: پیامبر صلوات‌الله علیه وآله خطکش نگذاشت تا افراد را جدا کند و با تفکیک قبیله و اندیشه اسلام را عرضه کند، بلکه همه را دعوت کرد و بعد از آن هم نفرمود ای کسانی که مسلمان شده‌اید متحد باشید بلکه به گواه قرآن (در آیه ۶۴ سوره آل عمران) "قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَمْ إِلَّا تَعْبُدُ إِلَّا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّبِعْهُ تَغُصًّا أَزْوَاجًا مِنْ دُونِ اللَّهِ...؛ بگو: ای اهل کتاب! بیایید به سوی سخنی که میان ما و شما یکسان است (و همه کتاب‌های آسمانی و پیامبران آن را ابلاغ کردند) که جز خدای یگانه را نپرستیم و چیزی را شریک او قرار ندهیم، و بعضی از ما بعضی را اربابانی به جای خدا نگیرد..." این فراخواندن تمام ادیان به وحدت بود و فقط مسلمانان را در برنمی‌گرفت، لذا اهمیت اتحاد جوامع دینی در این کلام رسول آشکار شده تا بتوانند به پیام توحیدی الهی عمل کنند و امروز نیز باید برای ما الگو و سرمشق باشد.

■ وحدت زیر پرچم ولایت

این استاد علوم دینی در ادامه با اشاره به درس‌های مبعث رسول اکرم برای جامعه ما نیز بیان کرد: طبق فرمایش مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) که برگرفته از کلام رسول مکرم اسلام (ص) است امروز وحدت جزو ضروری‌ترین مباحث جامعه ما است و اگر همه نفسانیت، تعلق به حزب و منافع گروه خود را کنار زده و مصلحت جامعه اسلامی و عموم مردم (نه یک قشر خاص) را مورد توجه قرار دهند، آن هم با وحدت کلمه و زیر پرچم ولایت و بدون نفسانیت،

نماینده‌گی‌های سپهرغرب در استان‌ها

عاطفه آزاد پور (ایلام): ۰۴۹۴۳ ۹۴۳ ۰۹۱۸
فرزاد منتی (کرمانشاه): ۰۲۷۲۹ ۱۳۰ ۰۹۱۸
شیرین مرادی(کردستان): ۰۶۹۸۴ ۸۷۷ ۰۹۱۸
مینیا یاحقی(مرکزی): ۰۴۹۰۹ ۱۷۹ ۰۹۹۰

تصویر شکست ناپذیری یهود با فتح قلعه خیبر شکسته شد

بودند، قلعه‌های بزرگ و مقاومت که در عکسی که از کتاب‌های جغرافی به آن برخورد کردم هنوز بعد این همه سال اثر آن باقی مانده است. فتح یکی از این قلعه‌ها که مقاومت بیشتری داشتند با سختی انجام شد، پیامبر احتمالاً با برنامه در مرحله اول ابوبکر و در مرحله دوم عمر را برای فتح آن می‌فرستد که با ناکامی مواجه می‌شوند و این موضوع در کتاب‌های تاریخی و منابع اهل سنت هم نقل شده البته که برخی به ذکر نام افراد نپرداختند و اشاره به شخصیت‌های مهاجرین داشتند اما کاملاً واضح است چه کسانی بودند. شاید این اتفاق به دلیل اطاعت نکردن محض این دو شخصیت و در مقابل اطاعت بی‌چون و چرای امیرالمومنین (ع) بود که فتح خیبر به دست ایشان صورت گرفت. در تاریخ این موضوع هم گفته شده که امیرالمومنین (ع) به دلیل درد چشمی که داشتند در ابتدا نرفتند. یک حمله خیلی معروفی هست که همه منابع آن را ذکر کردند و آن هم این است که پیامبر درباره امیرالمومنین (ع) بعد از ناکامی ابوبکر و عمر فرمودند فردا پرچم را به دست کسی می‌دهم که خدا و رسول از او راضی هستند و هم او از رسول و خدا راضی است. حتی برخی منابع نوشته‌اند که یاران پیامبر به دنبال این بودند که بدانند این فرد کیست و حتی دوست داشتن خودشان باشند.

قدرت خداوند در قدرت حضرت علی (ع) تجلی یافت

بعد از این پیامبر دستی روی چشمان امیرالمومنین (ع) کشیدند و به برکت پیامبر چشم‌ها شفا پیدا کرد و پرچم به دست ایشان سپرده شد و حضرت توانستند قلعه را تصرف کنند. حضرت در این جنگ افراد شاخصی چون مرحب خیبری از فرماندهان خیبر را از میان برداشتند، در برخی منابع این اقدام را به فرد دیگری به نام محمد بن مسلمه که زاویه‌ای با حضرت امیرالمومنین (ع) داشت نسبت داده‌اند که درست نیست و نقل بیشتر منابع درباره حضرت امیر است و به نظر می‌رسد از این

رفتن بنی‌نضیر و بنی قریظه در نتیجه غزوه ای که پیامبر داشتند، بخشی از اینها به منطقه خیبر و یک کیشان خود پیوستند و در آنجا ساکن شدند. بنی‌نضیر وقتی به خیبر رفتند باز دست از دسیسه و توطئه برنداشتند و حتی می‌گویند در جنگ خندق و احزاب مشرکین و ابوسفیان را تحریک کردند و با قبایل بنی غطفان که قبيله بزرگی در دشمنی با پیامبر بودند همکاری داشتند. از سوی دیگر قبایل یهود شمال مدینه را برای مسلمانان ناامن کرده بودند و اقداماتی را علیه برخی مسلمانان مثل پیک پیامبر انجام داده بودند. این حوادث باعث شد تا پیامبر به دنبال فرصتی برای جواب دادن به یهودیان باشد. پیامبر بعد از مکه و اطمینان از این منطقه و انجام صلح حدیبیه، به سمت خیبر رفت. از آنجایی که اغلب غزوات پیامبر دفاعی بود، خیبر غزوه تهاجمی بود، برای همین جای بررسی و تبیین دارد که چرا پیامبر در این غزوه پیش دستی کرد، البته معصوم به لحاظ کلام و فقه شیعه و حتی فقه مسلمانان غیر شیعه اختیار را دارد اگر صلاح می‌بیند به کسانی که در مقابل توحید و دین اسلام می‌ایستند حمله ابتدایی هم بکند. با اینکه پیامبر این اجازه را دارد اما پیامبر پس از چندین حرکت یهودیان، به منظور دفاع از کیان مدینه و مسلمان‌ها به خیبر حمله کرد. در واقع مقدمه از سوی یهودیان بوده است و چند مطلب از جمله ناامنی شمال مدینه، هیمنه ای که یهودیان آنجا از خود ساختند و همکاری با دشمنان پیامبر باعث شد پیامبر اقدامی را علیه آنان انجام دهد.

*نقش حضرت امیر در این جنگ چه بود؟

حضرت علی (ع) از افرادی هستند که در کنار پیامبر در حوادث تلخ و شیرین حضور داشتند و در صحنه‌های مختلف اطاعت محض خود را به نمایش گذاشتند که بدون هیچ ملاحظه و محافظه کاری در بسیاری از جنگ‌ها پرچم داری کردند. غیر از جنگ تبوک در تمامی غزوات پیامبر از جمله خیبر حضور داشتند. آنچه که در روایات معروف است فتح یکی از قلعه‌های خیبر به دست امیرالمومنین (ع) صورت می‌گیرد. خیبر دارای شش، هفت قلعه بود که یهودی‌ها در آنجا ساکن

سپهرغرب، گروه اندیشه؛ حجت‌الاسلام مصطفی صادقی گفت: تصویر شکست ناپذیری یهود و هیمنه پوشالی در روزگار پیامبر هم وجود داشت و فتح خیبر مقدمه‌ای بر پیروزی مسلمانان با توکل به اراده و ایمان به خداوند بود.

بیست و چهارم رجب سالروز جنگ خیبر و فتح تاریخی قلعه خیبر به دست امام امیرالمومنین علی علیه‌السلام است. پیامبر با درک صحیح از تهدید یهودیان تصمیم به مقابله با یهودیان خیبر گرفت. خیبر، منطقه‌ای حاصلخیز در شمال مدینه، به دلیل موقعیت استراتژیک و دژهای مستحکم خود، به یکی از کانون‌های قدرت یهودیان تبدیل شده بود. این منطقه، که از چندین قلعه با دیوارهای بلند و استحکامات پیچیده تشکیل شده بود، تهدیدی جدی برای امنیت مسلمانان به شمار می‌رفت. یهودیان خیبر نه تنها در پی توطئه و تحریک قبایل همسایه علیه مسلمانان بودند، بلکه با جمع‌آوری سلاح و تدارکات نظامی، برای مقابله با مسلمانان آماده می‌شدند.

نقش آفرینی امیرالمومنین (ع) در این جنگ که با دلآوری و شجاعت فتح یکی از قلعه‌های مقاوم خیبر را رقم زد نمادی از درهم شکسته شدن قدرت پوشالی یهودیان با تکیه بر ایمان و توکل الهی بود. فتحی که نه تنها به قدرت نظامی یهودیان در منطقه پایان داد، بلکه باعث تقویت موقعیت مسلمانان و گسترش اسلام شد. پیامدهای سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی فتح خیبر نمادی از پیروزی مسلمانان بر هیمنه یهود بود.

به همین مناسبت در خصوص این غزوه و آثار آن با حجت‌الاسلام مصطفی صادقی پژوهشگر تاریخ اسلام، تشیع و اهل بیت (ع) به گفتگو نشستیم که ماحصل آن را می‌خوانید.

*چه شد که جنگ خیبر رخ داد؟

خیبر از مناطق شمالی مدینه و یثرب هست که فاصله قابل توجهی از مدینه دارد. این منطقه و هم مناطق اطرافش شامل وادی القرا و فدک از مراکز حضور یهودیان است. مردم این منطقه ارتباط و تعاملی با یهودیان بنی قریظه و بنی نضیر که در مدینه بودند داشتند، بعد از بیرون

گفته می‌شود در قلعه است از جا می‌کنند و آن را سپر خود می‌کنند. طبیعی است که بگوییم شاید این در از جا کندنش سخت نبوده، اما در روایاتی

طریق می‌خواستند برای این فرد فضیلتی بسازند. در اثنای جنگ سپر از دست حضرت می‌افتد و دست‌ها خالی می‌شود، در این میان درّی را که

هست....

ادامه مطلب را در تارنمای روزنامه سپهرغرب به نشانی www.sepehrpress.ir مطالعه کنید.

